

**SAMEN
STERK**

VAN
DROMEN
NAAR
DOEN

Handboek vrijwilligers
van het coc

November
2019

VOORWOORD

Welkom bij het COC! Wat fantastisch dat je bij ons wilt inzetten voor de sociale acceptatie van lhbt's! Want als organisatie zijn wij niets zonder de inzet en passie van vrijwilligers zoals jij.

Voor het goed functioneren van de vereniging én jezelf is het belangrijk dat je van een aantal zaken en afspraken op de hoogte bent. We hebben daarom de belangrijkste dingen beschreven in dit *Handboek vrijwilligers*.

Hier vind je belangrijke informatie over de structuur van onze vereniging, wie wat doet en bij wie je terecht kunt met vragen. Verder benoemen we wat je van ons kunt verwachten, wat we van jou verwachten, hoe we jou op onze beurt daarbij ondersteunen en je kunnen helpen jezelf te ontwikkelen, en hoe we met elkaar omgaan.

Belangrijke documenten – zoals onze plannen voor het lopende jaar, maar ook de omgangsregels en formele zaken als de statuten en het huishoudelijk reglement – kun je terugvinden op onze website.

Heb je na het lezen van dit handboek nog vragen? Stel ze dan vooral aan je teamcoördinator, de vrijwilligerscoördinator of aan een van de bestuursleden. We helpen je graag verder!

Het bestuur

OPLEGGER

Naam COC-vereniging:

INLEIDING

Dit is het Handboek vrijwilligers van het COC. Het is opgesteld door alle regionale COC-verenigingen en het federatiekantoor van het COC in Amsterdam.

Ondanks de vele overeenkomsten tussen de verenigingen zijn niet alle COC's hetzelfde. Soms vragen afwijkende omstandigheden om andere oplossingen, of zijn sommige dingen historisch gezien anders gegroeid. Daardoor is het vrijwilligersbeleid bij ons COC op sommige punten ook net even anders. Wat er precies anders is afgesproken of geregeld, vind je daarom vooraan in deze oplegger. En de formulieren in de bijlagen achterin dit handboek kunnen ook verschillen.

<tekst wat aanvullend of anders is voor eigen COC-vereniging>

Mocht je als COC-vereniging zaken willen aanvullen/ specificeren ten opzichte van het federatiebrede COC-vrijwilligersbeleid, dan kan dit in deze oplegger worden aangegeven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een gedetailleerd(er) organogram van je vereniging, een stuk over betaalde beroepskrachten en/of inhuur ZZP-ers, eigen kernwaarden die je hanteert, enzovoort. Hier ook opnemen als de eigen vereniging geen teams heeft (de term die hier steeds wordt gehanteerd) maar bijvoorbeeld werkgroepen.

INHOUD

1. Wie zijn we, wat doen we & met wie?	2
1.1. Voor de belangen van lhbt'i's	2
1.2. Wat willen we en hoe doen we dat?	3
1.3. Visie op vrijwilligerswerk	3
1.4. Werkgebieden	4
2. Hoe zit onze vereniging in elkaar?	5
2.1. Schematische structuur	5
2.2. Overleg en vergaderingen	7
3. Wie zijn er allemaal?	10
3.1. Vrijwilligers	10
3.2. Teamcoördinatoren	10
3.3. Vrijwilligerscoördinator	11
3.4. Bestuursleden	11
3.5. Stagiairs	12
4. Waar kun je op rekenen?	12
4.1. Beloning en waardering	12
4.2. Onkostenvergoeding	12
4.3. Verzekeringen	13
4.4. Begeleiding	13
4.5. Kennisdeling en scholing	14
4.6. Klachten	15
5. Wat verwachten we van jou?	16
5.1. Inzet en plezier	16
5.2. Omgangsregels	16
5.3. Tijdsinvestering	17
5.4. Formele vertegenwoordiging	17
5.5. Professionaliteit en betrouwbaarheid	17
6. Van binnenkomst tot vertrek	18
6.1. Werving van nieuwe vrijwilligers	18
6.2. Intakegesprek	19
6.3. Vrijwilligersovereenkomst	19
6.4. Proeftijd	20
6.5. Doorstroommogelijkheden	20
6.6. Opzegtermijn	20
6.7. Het exitgesprek	21
7. Actualiteit van het vrijwilligersbeleid	22
7.1. Evaluatie van het beleid	22
7.2. Wie is verantwoordelijk voor het vrijwilligersbeleid?	22
8. Opzoeken en verder lezen	23
9. Contactinformatie	24
10. Documenten	25

1 WIE ZIJN WE, WAT DOEN WE EN MET WIE?

1.1 Voor de belangen van lhbt'i's

Als vrijwilliger bij het COC ga je aan de slag bij een vereniging die zich in onze regio inzet voor de belangen van lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, trans en interseksuele personen (lhbt'i's): voor hun gelijke rechten, emancipatie en sociale acceptatie.

Midden in de samenleving

Het COC staat midden in de samenleving. Onze vereniging heeft nauw en direct contact met de achterban en met maatschappelijke organisaties, het bestuur en de politiek in onze regio.

Om zijn doelen te bereiken is het COC actief op tal van gebieden. Het accent ligt daarbij op jongeren & onderwijs, ouderen, (politieke) belangenbehartiging, veiligheid, cultuur & geloof, asiel en internationale belangenbehartiging.

Eén van de twintig - samen maar onafhankelijk

Onze vereniging is één van de twintig regionale COC's, die samen heel Nederland bestrijken. Samen vormen deze COC-verenigingen de federatie COC Nederland en vormen ze 'het COC'.

Alle COC-verenigingen streven dezelfde doelen na. Maar onze vereniging is daarbij wel onafhankelijk: elke vereniging kan werken op een manier die past bij de regio, bij de lokale omstandigheden en bij haar eigen specifieke geschiedenis.

Onze vereniging bepaalt bovendien samen met de andere regionale verenigingen het beleid van COC Nederland.

Nationaal niveau

Het COC is ook actief op nationaal niveau. Want sommige zaken kunnen nu eenmaal niet in de regio geregeld worden. Denk aan het praten met politici in Den Haag om ervoor te zorgen dat landelijke wetten en regels die discriminerend zijn voor lhbt'i's worden aangepast. Of in Brussel bij de Europese Unie of in Straatsburg bij de

Raad van Europa. Of in New York en Geneve bij de Verenigde Naties.

Deze taken die regionaal niet of moeilijk uitvoerbaar zijn, worden namens de regionale COC-verenigingen geregeld door het COC-federatiekantoor in Amsterdam.

Internationaal

Het COC zet zich vanuit Nederland ook op internationaal niveau in. Zo ondersteunen we lhbt-organisaties in onder meer Oost-Europa, Afrika en Latijns-Amerika. Mede daardoor kunnen zij bijvoorbeeld een eigen pand openen, een pride organiseren, hiv-bestrijdingsprogramma's starten en lobbyen voor betere wetten.

Als een van de weinige lhbt-organisaties ter wereld heeft het COC bovendien een speciale raadgevende status bij de Verenigde Naties in Genève. Zo hebben we de afgelopen jaren kunnen bijdragen aan de eerste twee VN-resoluties tegen lhbt-mensenrechtenschendingen uit de geschiedenis. Ook heeft de VN nu een speciale onafhankelijke expert voor lhbt-mensenrechten, die landen op de vingers kan tikken als ze mensenrechten van lhbt'i's schenden.

Ook sommige regionale COC-verenigingen richten zich met een team op het buitenland. Informeer daarnaar bij het bestuur.

De oudste ter wereld

De geschiedenis van het COC gaat terug tot 1946. Daarmee zijn we de oudste nog bestaande lhbt-organisatie ter wereld. Mede daardoor wordt het COC zowel in Nederland als daarbuiten gehoord en gerespecteerd.

Federatiekantoor

Waar mogelijk en wenselijk worden de COC-verenigingen ondersteund door het federatiekantoor van COC Nederland. Zo ondersteunen en adviseren projectleiders van de federatie teams binnen de COC-verenigingen, bijvoorbeeld op het gebied van jongeren & onderwijs, asiel, cultuur & geloof, ouderen en gezondheid. Ook op bestuursniveau is er contact tussen het federatiebestuur en de besturen van de COC-verenigingen, waarbij de nadruk ligt op strategische zaken.

1.2 Wat willen we en hoe doen we dat?

Onze missie luidt:

Het COC streeft naar een diverse en inclusieve wereld waar mensen zich tot hun volle potentie kunnen ontwikkelen, ongeacht hun seksuele oriëntatie, genderidentiteit of -expressie en geslachtskenmerken.

Het doel van een diverse en inclusieve wereld is natuurlijk makkelijker gezegd dan gedaan. Om de samenleving ook écht diverser en inclusiever te maken, volgen de COC-verenigingen drie strategieën.

Het mobiliseren van de lhbti-gemeenschap

Het COC informeert de gemeenschap, organiseert ontmoetingen en ondersteunt individuele en groepen lhbti's. En als dat nodig is, laten we luid en duidelijk horen en zien dat we als lhbti-gemeenschap solidair zijn met elkaar.

Het mobiliseren van het maatschappelijk middenveld

Het COC spreekt maatschappelijke organisaties als scholen, zorginstellingen, sportverenigingen, politieke partijen, bedrijven aan om lhbtisensitief en inclusief te zijn.

Het mobiliseren van de overheid

Het COC spreekt de gemeenten, de provincies en de landelijke overheid aan op hun verantwoordelijkheid voor lhbtiburgers.

Wat doet mijn COC?

Wil je meer weten over de manier waarop onze vereniging in de regio concreet invulling geeft aan deze doelen en welke acties en activiteiten daartoe worden georganiseerd? Bekijk dan op de website van onze vereniging het actuele jaarplan en het recentste jaarverslag.

1.3 Visie op vrijwilligerswerk

Het COC is geworteld in de lhbtigemeenschap. COC-verenigingen kunnen alleen maar bestaan dankzij de bijdragen van leden en donateurs en de inzet van vrijwilligers zoals jij.

Zonder de kennis, de vaardigheden, het netwerk en de tijd van mensen uit de lhbtigemeenschap kan het COC onmogelijk zijn doelstellingen bereiken. We stimuleren mensen uit de lhbtigemeenschap dan ook om vrijwilliger bij onze vereniging te worden.

Als COC-vereniging willen we jou als vrijwilliger een veilige plek bieden om jezelf te zijn, jezelf te ontwikkelen, in contact te komen met anderen in de lhbtigemeenschap en conform onze doelstellingen bij te dragen aan een diverse en inclusieve samenleving. Daarbij willen we je optimaal begeleiden en faciliteren.

Samenwerken en omgang met elkaar

Bij COC-verenigingen werken vrijwilligers, stagiairs, en eventuele betaalde medewerkers en zzp'ers allemaal samen. Hoe we met elkaar omgaan, is beschreven in onze algemene omgangsregels (zie ook §5.2).

1.4 Werkgebieden

Alle twintig COC-verenigingen hebben hun eigen werkgebied. Samen bestrijken we heel Nederland. Kijk voor het werkgebied van onze vereniging op onderstaande kaart. Daar zie je ook welke 'buurverenigingen' onze vereniging heeft, waarmee je samenwerking kunt zoeken om doelen te bereiken. De verdelingen van COC-verenigingen kan je op detailniveau terugvinden via: coc.nl/gemeenten-per-coc-vereniging

Kaart Nederland: verdeling werkgebieden

2

HOE ZIT ONZE VERENIGING IN ELKAAR?

COC-verenigingen
schematische structuur

2.1 Schematische structuur

Hierboven geven we schematisch de structuur van COC-verenigingen weer. De rollen van de verschillende organen worden in de paragrafen hieronder toegelicht.

Leden van onze vereniging

Iedereen die de doelstellingen van onze vereniging onderschrijft, kan lid worden. Ook als vrijwilliger kun je lid worden – bij sommige COC-verenigingen is dit zelfs verplicht.

Algemene Ledenvergadering

COC-verenigingen zijn democratisch georganiseerd. Dat wil zeggen: uiteindelijk hebben de leden van de vereniging het voor het zeggen. De leden kunnen besluiten nemen in de Algemene Ledenvergadering (ALV), het hoogste orgaan van onze vereniging, en kiezen ons bestuur.

Word lid!

Als lid van het COC heb je stemrecht binnen onze regionale COC-vereniging. Op die manier kun je bijvoorbeeld meebepalen waar onze vereniging zich de komende tijd op moet richten en kun je meestemmen over wie er in het bestuur komen.

Contributie is bovendien één van de inkomstenbronnen van onze vereniging, naast soms een structurele of een projectsubsidie. Oftewel: hoe meer leden, hoe meer geld we hebben om onze doelen te verwezenlijken.

Sommige COC-verenigingen bieden ook andere voordelen als je lid wordt. Je teamcoördinator kan je daar meer over vertellen.

Meer informatie op coc.nl/leden.

Over de ALV, die ten minste één keer per jaar bij elkaar moet worden geroepen, vind je meer in §2.2.

Bestuur

Elke vereniging heeft een bestuur. Dat geldt ook voor onze vereniging. De leden bepalen wie er in het bestuur zitten. Het gaat in ieder geval om mensen die ook lid zijn van de vereniging; wie geen lid is, kan geen bestuurslid worden. En wie geen lid meer is, is automatisch geen bestuurslid meer.

De verantwoordelijkheid van het bestuur is vastgelegd in de statuten van de vereniging. Het bestuur heeft formeel gezegd tot taak om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van de vereniging worden uitgevoerd. In de praktijk betekent besturen vooruitkijken, initiatief nemen en het in de gaten houden van ontwikkelingen in de samenleving.

Het bestuur moet er in algemene zin voor zorgen dat jij en de andere vrijwilligers hun werk kunnen doen en geeft een mandaat aan de teamcoördinatoren om bepaalde taken uit te voeren. Daarvoor moet er ook een verantwoord financieel beleid worden gevoerd en moet de administratie op orde zijn.

Ook moeten de bestuursleden externe contacten opbouwen en onderhouden die het belang van de vereniging dienen, en vertegenwoordigen ze de vereniging formeel naar buiten toe.

Secretariaat

Het secretariaat is dé spilfunctie binnen de vereniging: het is na de teamcoördinatoren en de vrijwilligerscoördinator het belangrijkste aanspreekpunt voor jou als vrijwilliger.

De gehele administratie van de vereniging wordt beheerd door het secretariaat. Dan gaat het onder meer om het verwerken van alle inkomende en uitgaande post en e-mail van leden en vrijwilligers, maar ook van externe personen en organisaties. Ook beheert het secretariaat bijvoorbeeld de telefonische bereikbaarheid, facturen en declaraties, het archief, contactgegevens van leden en vrijwilligers en vergadernotulen.

De secretaris van de vereniging is verantwoordelijk voor de invulling van het secretariaat.

Wat zijn de taken van de bestuursleden?

Het bestuur bestaat uit een voorzitter, penningmeester, secretaris en een aantal algemeen bestuursleden. Binnen het bestuur zijn de portefeuilles onderling verdeeld.

De **voorzitter** coördineert de werkzaamheden binnen de vereniging en is het eerste gezicht naar buiten toe.

De **penningmeester** richt zich met name op de geldstromen binnen de vereniging en is er binnen het bestuur de eerstverantwoordelijke voor dat het geld van de vereniging goed wordt beheerd. Daarover wordt uiteindelijk verantwoording afgelegd aan de leden, maar ook aan bijvoorbeeld subsidieverstrekkers.

De **secretaris** ziet erop toe dat de bestuurlijke regels in de vereniging juist worden toegepast en is als spil binnen de vereniging verantwoordelijk voor het secretariaat. De secretaris moet er ook voor zorgen dat de vereniging voor de buitenwereld zichtbaar én bereikbaar is.

Daarnaast zijn bestuursleden vaak verantwoordelijk voor het contact met één of meer teams binnen de vereniging, en het eerste aanspreekpunt van de coördinatoren van deze teams.

Teamcoördinatoren

De teamcoördinatoren stemmen de personen en de werkzaamheden van hun team op elkaar af. Elke teamcoördinator heeft binnen het bestuur een vast aanspreekpunt voor de activiteiten van het team. Op gezette tijden overleggen de teamcoördinatoren gezamenlijk met het hele bestuur.

Teams

De teams binnen de COC-vereniging zetten zich op verschillende manieren in voor de lhbt-gemeenschap. Denk aan ontmoetingsgroepen zoals voor jongeren, ouderen, asielzoekers en statushouders, mensen met autisme, een (licht verstandelijke) beperking of voor transpersonen. Of aan teams die voorlichting geven op scholen. Maar er zijn ook teams die zich bezig houden met veiligheid, pr en communicatie of het bieden van hulp en advies.

2.2 Overleg en vergaderingen

Bij een vereniging als de onze zijn veel mensen actief. Daarbij hoort ook het nodige overleg om de activiteiten in goede banen te leiden. Bovendien zijn op gezette tijden ook de leden van de vereniging aan het woord in de Algemene Ledenvergadering. Want de leden hebben uiteindelijk het laatste woord over het reilen en zeilen van het COC.

Teamoverleg

Als vrijwilliger in een team heb je geregeld overleg met je medeteamliden. Dan gaat het over de uitvoering van de activiteiten uit het jaarplan, maar ook over het bedenken van nieuwe activiteiten voor volgend jaar. Als vrijwilliger heb je een grote en belangrijke rol in dit overleg: je kunt meepraten en meebepalen.

Teamcoördinatorenoverleg

Zo'n twee tot vier keer per jaar vindt er overleg plaats tussen de coördinatoren van alle teams. Op dit teamcoördinatorenoverleg wisselen de coördinatoren met elkaar en met het bestuur (of een deel daarvan) informatie uit en worden activiteiten op elkaar afgestemd.

Teams en aandachtsgebieden

Veel teams komen bij elke COC-vereniging voor. Maar sommige COC's hebben bijzondere aandachtsgebieden specifiek voor hun regio. Weten op welke gebieden onze vereniging actief is? Bekijk onze website of vraag het na bij de secretaris.

Overleggen met het team: hoe en wat?

Het teamoverleg wordt georganiseerd en begeleid door de teamcoördinator(en) - tenzij dat binnen jouw team anders is afgesproken. Afspraken over dit teamoverleg worden binnen de groep gemaakt en duidelijk gecommuniceerd naar alle teamvrijwilligers.

Let op: het is de bedoeling dat **alle teamvrijwilligers** bij het overleg aanwezig zijn. Kun je een keertje niet? Meld dat dan op tijd bij je teamcoördinator!

Ook wordt binnen dit overleg gewerkt aan de plannen voor het volgende jaar (in het jaarplan) en aan de goede verslaglegging van de activiteiten van het afgelopen jaar (in het jaarverslag), en worden belangrijke afspraken gemaakt tussen de teams onderling en het bestuur, dat uiteindelijk eindverantwoordelijk is.

Het is belangrijk dat van ieder team iemand vertegenwoordigd is. Meestal is dat de teamcoördinator.

Bestuursvergadering

Het bestuur van onze vereniging vergadert zo'n tien tot twaalf keer per jaar. In deze bestuursvergadering neemt het bestuur besluiten die over de doelstellingen en de continuïteit van de vereniging gaan. Als dat nodig is, vergadert niet het hele bestuur, maar alleen het kleinere dagelijks bestuur van de vereniging.

Algemene Ledenvergadering (ALV)

Ten minste één keer per jaar – in de praktijk vaak twee keer – komen de leden van onze vereniging bijeen tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV). Op dat moment vormen ze het hoogste orgaan binnen de vereniging.

Op de ALV worden het beleid, het jaarplan en de begroting voor de volgende periode vastgesteld.

Daar horen ook de plannen en het budget bij van het team bij waarin jij actief bent – en natuurlijk van die van de andere teams.

Ook legt het bestuur verantwoording af aan de leden over het gevoerde beleid en de financiële stand van zaken in de afgelopen periode in het jaarverslag en de jaarrekening, en kiezen de leden van de vereniging uit hun midden nieuwe bestuursleden.

Hoe de ALV precies wordt georganiseerd, staat in de statuten van onze vereniging.

Formele besluiten

Het (dagelijks) bestuur kan in zijn vergaderingen besluiten nemen die gevolgen hebben voor de vereniging, bijvoorbeeld over geld of over het aangaan van verplichtingen met andere partijen buiten de vereniging.

Bij het nemen van deze besluiten moet het bestuur zich houden aan de regels uit de statuten en het huishoudelijk reglement. Ook moet het zich houden aan de afspraken in het jaarplan dat door de leden is goedgekeurd. De besluiten van het bestuur worden officieel vastgelegd.

Meebeslissen? Word lid!

Als vrijwilliger ben je van harte welkom om de ALV bij te wonen. Om te mogen stemmen moet je lid zijn én je contributie betaald hebben.

Meer informatie over de voordelen van het lidmaatschap vind je op coc.nl/leden.

2.3 Structuur federatie

Hieronder geven we schematisch de structuur van de federatie weer. Het hoogste orgaan is de algemene vergadering.

Algemene Vergadering COC Nederland

Twee keer per jaar komen de twintig regionale COC-verenigingen bij elkaar op een Algemene Vergadering van COC Nederland. Elke COC-vereniging wordt daarbij vertegenwoordigd door ons bestuur.

Op deze Algemene Vergaderingen – ook wel AV's genoemd – praten en beslissen deze twintig COC-verenigingen – als de leden van COC Nederland – over het beleid van de federatie en het uitvoeringsplan voor dat beleid. Ook legt het bestuur van de federatie weer verantwoording af aan de verenigingen over de uitvoering van het beleid.

Elke COC-vereniging heeft op de AV een aantal stemmen, dat afhangt van de grootte van de vereniging. De inbreng van onze vereniging op deze AV wordt voorbereid door ons bestuur.

Federatie COC Nederland
schematische structuur

3

WIE ZIJN ER ALLEMAAL?

3.1 Vrijwilligers

Wie actief is bij een COC-vereniging doet dat vrijwillig – soms op een enkele betaalde kracht na (zie het kader hiernaast). De voorlichter op scholen, de begeleider van een ontmoetingsgroep, de penningmeester van het bestuur die de financiën van de hele vereniging beheert: allemaal zijn het vrijwilligers. Wat je als vrijwilliger precies doet en welke verantwoordelijkheden je hebt, hangt af van het team en je functie.

De meeste vrijwilligers bij onze vereniging maken deel uit van een team.

Hieronder beschrijven we de verantwoordelijkheden van de teamcoördinatoren, de vrijwilligerscoördinator en de bestuursleden. Daarnaast zijn er onder meer nog de veiligheidscoördinator, pr-vrijwilligers, barvrijwilligers, IT-vrijwilligers en is er de functie van secretariatsmedewerker.

3.2 Teamcoördinatoren

Elk team of project heeft een coördinator. Als coördinator zorg je ervoor dat het team of het project 'lekker loopt' en stem je de personen en de werkzaamheden op elkaar af.

Als teamcoördinator kun je professioneel handelen, heb je kennis en verstand van zaken en handel je vanuit een beroepsmatige houding. Je kunt bepalen wat voor het team of project de weg vooruit is, en kunt het afleggen van deze weg coördineren.

Belangrijke eigenschappen en vaardigheden van een teamcoördinator zijn leidinggeven, sturen en mensen met elkaar verbinden. Als coördinator heb je een ambassadeursfunctie: je bent een boegbeeld van de vereniging, zowel intern als extern.

Vrijwilliger worden

Als je vrijwilliger wilt worden, ga je met het COC kijken naar waar je interesse ligt, welke vaardigheden je bezit en wat je het liefst zou willen doen of zou kunnen betekenen voor de vereniging. Zie hoofdstuk 6.

Betaalde krachten

Onze vereniging is, net als de andere regionale COC-verenigingen in Nederland, een vereniging van vrijwilligers. Toch worden voor bepaalde werkzaamheden soms betaalde krachten ingeschakeld. Dit is dan omdat specialistische kennis nodig is of omdat de werkzaamheden langdurig meer tijd kosten dan we van vrijwilligers kunnen vragen.

Het inzetten van betaalde krachten kan alleen als daarvoor ook genoeg geld is. Medewerkers in loondienst en zzp'ers leggen verantwoording af aan het bestuur. Het bestuur heeft dan de formele rol van werkgever of opdrachtgever.

3.3 Vrijwilligerscoördinator

Vrijwilligerscoördinatie is een belangrijk onderdeel van het vrijwilligersbeleid. Sommige verenigingen hebben hiervoor een speciale vrijwilligerscoördinator. Binnen het bestuur is de secretaris verantwoordelijk voor de coördinatie van vrijwilligers. Als een vereniging geen vrijwilligerscoördinator heeft, is de secretaris het aanspreekpunt voor vrijwilligerszaken.

Als vrijwilligerscoördinator kijk je in samenspraak met de teamcoördinatoren en het bestuur naar de behoefte aan vrijwilligers. Hoeveel vrijwilligers zijn er bijvoorbeeld nodig? En wat voor type vrijwilligers, met wat voor achtergrond? Ook draag je zorg voor de planning, werving en introductie van vrijwilligers.

Ook inventariseer je de behoeften bij vrijwilligers zelf. Is er behoefte aan scholing/training en deskundigheidsbevordering? Zijn de werkomstandigheden in orde?

3.4 Bestuursleden

Het bestuur moet ervoor zorgen dat de vereniging zich met haar activiteiten richt op het behalen van de overkoepelende doelen. Bij het COC gaat het daarbij om het bevorderen van gelijke rechten, emancipatie en sociale acceptatie van lhbt's (zie §1.2).

Als bestuurslid geef je mede vorm aan het beleid, houd je overzicht over de hele vereniging en geef je sturing aan de uitvoering van de visie en de plannen van de vereniging.

Het bestuur onderhoudt contacten met externe partners, zoals de politiek en andere maatschappelijke organisaties. Binnen de vereniging heb je als bestuurslid uiteraard contact met de vrijwilligers en teamcoördinatoren. Het bestuur heeft ook de eindverantwoordelijkheid voor de vrijwilligers.

Daarnaast ben je er als bestuur gezamenlijk verantwoordelijk voor dat de financiën en de administratie van de vereniging op orde zijn.

Werving en benoeming van bestuursleden

De bestuursleden worden gekozen door de leden op de Algemene Ledenvergadering (ALV) en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor wat het bestuur doet. Op de ALV legt het bestuur op transparante wijze verantwoording af aan de leden, door wie ze zijn gekozen.

Hoe de verkiezing van de bestuursleden en het afleggen van verantwoording aan de leden precies gaat, staat in de statuten van de vereniging en is uitgewerkt in het huishoudelijk reglement.

Als je als kandidaat-bestuurslid meedraait met het bestuur, ben je natuurlijk wel vrijwilliger en krijg je ook een vrijwilligersovereenkomst (zie §6.2).

3.5 Stagiairs

Als je een opleiding volgt, kun je bij een aantal COC-verenigingen stage lopen. Het is wel belangrijk te beseffen dat het geen stage is zoals veel andere: je stage zal veel zelfdiscipline en zelfsturing van je vragen. Want je stagebegeleider is hoogstwaarschijnlijk een vrijwilliger en is dus niet de hele tijd in de buurt om je te begeleiden.

Als je stage wilt lopen bij onze vereniging, moet eerst duidelijk worden wat je wilt gaan doen en of we je hierbij op een verantwoorde manier kunnen begeleiden.

Als je stage wilt lopen, moet er vanuit je opleiding een stagecontract komen waarin de afspraken staan. Ook wordt er een vrijwilligerscontract voor bepaalde tijd ingevuld, waar je je handtekening onder zet.

Stagemogelijkheden

Wil je stage lopen bij het COC? Informeer dan bij het bestuur naar de mogelijkheden en de procedures.

WAAR KUN JE OP REKENEN?

4.1 Beloning en waardering

Jouw inzet als COC-vrijwilliger is van cruciaal belang: je draagt een belangrijk steentje bij aan de realisering van de doelstellingen waar we met z'n allen voor staan. Tegelijkertijd krijg je voor je COC-werk, buiten een mogelijke vrijwilligersvergoeding, niet betaald: het gaat immers om vrijwilligerswerk.

Dat je niet betaald wordt voor je vrijwilligerswerk wil echter niet zeggen dat er niets tegenover staat. Zo kun je een hoop ervaring opdoen binnen een organisatie die ertoe doet, midden in de maatschappij staat en volop meedoet aan het maatschappelijk debat.

Ook kun je geregeld via de vereniging trainingen volgen waar je ook buiten het COC veel aan hebt en leer je via de vereniging een hoop mensen kennen. Dat levert je niet alleen interessante sociale contacten op, maar ook een waardevol netwerk, waar je nog jaren plezier van kunt hebben.

Daarnaast organiseren veel COC-verenigingen activiteiten speciaal voor vrijwilligers en krijg je korting op het bezoeken van activiteiten. COC-verenigingen hebben vaak ook een attentiebeleid. Je kunt hierbij denken aan een budget voor kleine cadeaus bij persoonlijk lief en leed of aan jubilea die worden gevierd.

4.2 Onkostenvergoeding

Voor je COC-werkzaamheden krijg je als vrijwilliger niet betaald. Maar het is natuurlijk niet de bedoeling je op kosten te jagen. Maak je reiskosten, moet je bepaalde spullen aanschaffen? Dan worden de kosten daarvoor in de regel gewoon vergoed. Dat geldt ook als het COC je bijvoorbeeld vraagt een training te volgen. Hoe de vergoeding werkt, kun je navragen bij de teamcoördinator.

Voorwaarden

Om voor vergoeding in aanmerking te komen, moeten de kosten die je maakt vooraf zijn goedgekeurd door je teamcoördinator of het verantwoordelijk bestuurslid.

De teamcoördinator of het verantwoordelijk bestuurslid beoordeelt of de kosten die je wilt maken, vallen binnen het kader van de activiteiten en de doelstellingen van het team. Ook moeten ze passen binnen de teambegroting en moeten de activiteiten vallen binnen het werkgebied van onze vereniging.

Meer weten?

Vraag bij je teamcoördinator of bestuur na welke beloningen en trainingen specifiek voor onze vereniging van toepassing zijn.

4.3 Verzekeringen

In Nederland zijn we over het algemeen goed verzekerd. Zo moet iedereen die hier woont een ziektekostenverzekering hebben. En als je schade of letsel toebrengt aan iemand anders, kun je een beroep doen op een particuliere aansprakelijkheidsverzekering. Die laatste is niet verplicht, maar bijna iedereen heeft er een.

Onze vereniging heeft – via COC Nederland of de gemeente – de nodige verzekeringen. Daardoor ben je als vrijwilliger tijdens je werkzaamheden goed verzekerd.

Stel: je bent voor het COC voorlichting aan het geven op een school, en je veroorzaakt – geheel onverhoopt en onbedoeld – schade of letsel aan iets of iemand. Dan hoef je de schade niet zelf te vergoeden. We kunnen dan een beroep doen op onze bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. Omdat er wel een eigen risico geldt per gebeurtenis, blijft het natuurlijk wel van belang dat je voorzichtig omgaat met eigendommen van anderen.

Ook als juist j^ou persoonlijk iets overkomt tijdens je werk voor het COC – je loopt blijvend letsel op, of zelfs erger – dan is het COC daarvoor verzekerd via een vrijwilligersverzekering.

Het bestuur van de vereniging is ten slotte nog eens apart verzekerd. Door de bestuursaansprakelijkheidsverzekering kunnen de bestuursleden, mits er geen sprake is van grove nalatigheid, niet privé financieel aansprakelijk worden gesteld voor schade als gevolg van bestuurlijk handelen.

Korting op je ziektekostenverzekering

Omdat de federatie COC Nederland is aangesloten bij de koepelorganisatie Goede Doelen Nederland, kun jij als COC-vrijwilliger korting krijgen op (aanvullende) ziektekostenverzekeringen van diverse verzekeringsmaatschappijen. Informatie is jaarlijks in november beschikbaar bij de secretaris.

Meer weten?

Wil je meer weten over de verzekeringen van onze vereniging en hoe jij verzekerd bent als je vrijwilligerswerk doet voor het COC? Neem dan contact op met de secretaris van het bestuur.

4.4 Begeleiding

Als je vrijwilliger bent, kijk je op gezette tijden – het advies is: één keer per jaar – samen met je teamcoördinator hoe het gaat. Dat kan ook een informeel gesprek zijn. Het doel en het belang van zo'n evaluatiegesprek is om te kijken hoe je als vrijwilliger functioneert.

In het gesprek komt aan de orde of je tevreden bent met je functie en taken, of dat je misschien wel iets anders wilt doen. Ook gaat het over de werkomstandigheden, over trainingen die je misschien kunt volgen om je deskundigheid te bevorderen of om ervoor te zorgen dat je nieuwe taken aankunt.

Belangrijk om te weten is dat zo'n evaluatie twee kanten uit werkt: ook het functioneren van het team en dat van je teamcoördinator komen aan de orde. Loop je daarbij tegen problemen aan, dan kun je die ook bespreken.

In hoofdstuk 10 vind je een overzicht van formulieren die gebruikt worden bij de begeleiding van vrijwilligers.

Als het niet zo lekker loopt

Natuurlijk, in een ideale wereld loopt alles op rolletjes en is iedereen tevreden. Maar de praktijk is soms anders: daarin gaat het niet altijd even goed. Dat kan aan de orde komen in een evaluatiegesprek of in andere gesprekken met je coördinator. Natuurlijk kijk je dan eerst of je er samen uit kunt komen en of een oplossing voor de hand ligt.

Als je coördinator uiteindelijk constateert dat je als vrijwilliger niet goed functioneert, wordt in overleg met het bestuur gekeken naar een oplossing. Dat kan ertoe leiden dat je functie of taken veranderen of – in het uiterste geval – dat je positie als vrijwilliger wordt beëindigd.

4.5 Kennisdeling en scholing

Per team

Als vrijwilliger word je binnen het team in eerste instantie begeleid door de teamcoördinator. Daarnaast kan het goed zijn dat je met je team een workshop of speciale training doet of zelfs een langere cursus volgt. Bij sommige teams is dat zelfs een voorwaarde om als volwaardig lid mee te draaien. Vraag tijdens je intake gerust of er voor jou verplichte trainingen zijn.

Of het volgen van trainingen en scholing ook voor jouw team aan de orde is, hangt af van de werkzaamheden van het team. Als zo'n training geld kost, moet het bovendien binnen het budget van het team en de vereniging passen. (Je hoeft het als vrijwilliger in ieder geval niet zelf te betalen.)

Individueel

In specifieke vrijwilligersfuncties heb je soms extra verantwoordelijkheden en/of moet je over aanvullende vaardigheden beschikken. Als dat nodig is, kan worden gekeken of je hiervoor workshops kunt volgen.

Dat kan bijvoorbeeld bij de regionale vrijwilligerscentrale waarbij onze vereniging is aangesloten of bij de Vereniging Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk (NOV) en Goede Doelen Nederland, waarbij COC Nederland is aangesloten. Informeer bij je teamcoördinator of het bestuur naar de mogelijkheden.

Federatiedag

Tweemaal per jaar kun je als COC-vrijwilliger naar de landelijke Federatiedag. Vrijwilligers van COC-verenigingen uit heel Nederland delen op deze inspirerende dagen in maart en september kennis met elkaar, bijvoorbeeld in workshops en paneldiscussies waarin je ervaringen kunt uitwisselen en nieuwe inzichten kunt opdoen.

Federatiedag bijwonen

Het plenaire programma en de workshops van de Federatiedagen zijn voor iedereen toegankelijk. Geef je op tijd op als je erbij wilt zijn. Daarnaast zijn er overleggen voor teamcoördinatoren en bestuursleden. Die kun je alleen bijwonen als je daarvoor wordt uitgenodigd.

COC's Workplace

Als vrijwilliger krijg je toegang tot COC's Workplace. Dit is een socialmediaproduct van Facebook, maar alleen voor vrijwilligers en medewerkers van het COC.

COC's Workplace wordt gebruikt om kennis te delen en om snel met vrijwilligers te kunnen communiceren. Niet alleen de vrijwilligers van onze vereniging zitten erop, ook honderden collega's bij COC's elders in Nederland zijn via COC's Workplace binnen handbereik. Het is dus een must om er geregeld je informatie te halen.

COC's Wiki

COC's Wiki is het documentbeheersysteem van alle COC-verenigingen samen. Je kunt er veel informatie op terugvinden en er ook zelf informatie aan toevoegen. Denk hierbij aan de agenda van het teamcoördinatorenoverleg of het programma van de Federatiedagen. Met elkaar werken we zo aan een goed en up-to-date naslagwerk.

4.6 Klachten

Het kan gebeuren dat er zich problemen voordoen in je werk als vrijwilliger. Bijvoorbeeld als afspraken stelselmatig niet worden nagekomen, mensen onaangekondigd niet komen opdagen of als procedures niet worden gevolgd. Het kan ook gebeuren dat je merkt dat je zelf – om wat voor reden dan ook – moeite hebt om te doen wat je hebt beloofd.

In al deze gevallen is het belangrijk dat je daarover praat om te kijken of er een oplossing is. Want bij een onprettig gevoel is niemand gebaat: de vereniging niet en jijzelf al helemaal niet. Het is daarbij verstandig om ervan uit te gaan dat iedereen die actief is bij het COC van goede wil is en het beste met jou en de vereniging voorheeft.

Als vrijwilliger stap je bij problemen in eerste instantie naar je teamcoördinator. Wanneer je niet samen tot een oplossing komt, is de vrijwilligerscoördinator het volgende aanspreekpunt. Als onze vereniging geen vrijwilligerscoördinator heeft of als je ook dan niet tot een oplossing kunt komen, dan kun je het gesprek aangaan met het bestuur. Het bestuur neemt een eindbeslissing.

Als vrijwilliger kan je rekenen op een werkomgeving waarin de Code Goed Gedrag gehanteerd wordt en voortdurend aan een prettige sfeer en veiligheid gewerkt wordt. Daarover lees je meer in het volgende hoofdstuk.

Ongewenst gedrag

Een bijzondere categorie klachten zijn die over ongewenst gedrag. Denk aan pesten, discriminatie, elkaar negeren terwijl dat de samenwerking in de weg staat of een onveilig gevoel oplevert, en ook aan fysiek of seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Deze gedragingen vinden we als COC zo ernstig dat we daarvoor een team Vertrouwenspersonen beschikbaar hebben, die naar je verhaal luisteren en mee kunnen denken over oplossingen. Ook is er een onafhankelijke landelijke klachtencommissie ingesteld. De Vertrouwenspersoon kan met je meedenken over het inschakelen van de klachtencommissie. Jij of het bestuur kunnen je ook direct tot de onafhankelijke klachtencommissie wenden. Zie §5.2 voor meer informatie. Of kijk op www.coc.nl/goedgedrag

5

WAT VERWACHTEN WE VAN JOU?

5.1 Inzet en plezier

Het werk dat vrijwilligers zoals jij doen is van groot belang voor de vereniging. Sterker nog: zonder vrijwilligers zou er geen COC bestaan. Wat we van jou verwachten is dat je plezier hebt in wat je doet. Daarom is het belangrijk om goed af te stemmen wat je wilt en kunt betekenen voor onze vereniging.

Maar behalve dat je plezier hebt in je werkzaamheden, mag ook je inzet niet ontbreken. Want vrijwilligerswerk is weliswaar vrijwillig, maar zeker niet vrijblijvend. Met je inzet bedoelen we de toewijding en werklust, de zorg en vooral het doel dat je voor ogen hebt: waarom ben je juist vrijwilliger voor het COC geworden? We verwachten in ieder geval van jou als vrijwilliger dat je de doelstellingen van de vereniging onderschrijft.

Om een lang verhaal kort te maken: vrijwilligerswerk moet voldoening geven. Dat geldt nu, maar ook in de toekomst. Als je dat niet meer krijgt, dan horen we dat graag. Misschien heb je suggesties voor verbetering. Deel die met ons.

5.2 Omgangsregels

Iedereen heeft eigen normen en waarden. Om de sfeer binnen het COC veilig en prettig te houden, zijn er algemene omgangsregels opgesteld: de Code Goed Gedrag. Deze code gaat onder meer over het tegengaan van pesten, discriminatie, gedrag dat een onveilig gevoel oplevert, elkaar negeren terwijl dat de samenwerking in de weg staat, maar ook over fysiek of seksueel grensoverschrijdend gedrag.

De Code Goed Gedrag geldt bij onze vereniging en bij alle andere COC-verenigingen in het land. Aan deze code moet iedereen zich altijd houden: leden, bezoekers, deelnemers aan activiteiten én vrijwilligers. Als vrijwilliger van onze vereniging onderschrijf je deze omgangsregels en beloof je je daaraan te houden.

Je vindt de tekst van de Code Goed Gedrag op de website van onze vereniging en op coc.nl/goedgedrag.

Onveilig gevoel/ongewenst gedrag?

Voel je je weleens onveilig binnen het COC? Of is er iets gebeurd waarbij je je niet prettig voelde? Dan kun je voor een vertrouwelijk gesprek ter ondersteuning van jezelf terecht bij de landelijke vertrouwenspersonen van het COC; zij werken ook voor onze vereniging. Kijk hiervoor op www.coc.nl/vertrouwenspersonen

5.3 Tijdsinvestering

Hoeveel tijd ben je kwijt aan je werk voor het COC? Dat is sterk afhankelijk van wat je precies voor de vereniging doet. Bij de functieprofielen waarmee we werken (zie §6.1), hebben we dit zo realistisch mogelijk ingeschat.

Je kunt zoveel tijd steken in het COC als je wilt. Er is altijd wel iets te doen voor de vereniging. Dat is natuurlijk leuk, maar er schuilt ook een gevaar in. Je moet uiteindelijk wel een goede en gezonde balans houden tussen privé, werk of studie, en vrijwilligerswerk. Daar moet je in principe zelf op letten.

Stoppen als vrijwilliger

Overweeg je te stoppen als vrijwilliger? Geef dat dan op tijd aan, en hou rekening met de opzegtermijn die je hebt afgesproken. Zie §6.5.

5.4 Formele vertegenwoordiging

Als je als vrijwilliger van het COC contact hebt met externe partijen, ben jij het gezicht en het visitekaartje van de vereniging. Een heel belangrijke en verantwoordelijke rol: wat jij zegt en doet, bepaalt mede hoe de buitenwereld over ons denkt.

Maar er zitten grenzen aan wat je namens het COC kunt doen. Zo kun je geen formele handelingen verrichten, zoals een subsidieaanvraag indienen of een overeenkomst sluiten. Dergelijke rechtshandelingen mag alleen het bestuur verrichten, dat de vereniging in contacten met derden formeel vertegenwoordigt.

Wil je dat het COC een verbintenis aangaat of een andere rechtshandeling verricht? Bespreek dit dan met je teamcoördinator. Die kan dat dan voorleggen aan het bestuur, dat erover beslist. Als het voorstel is goedgekeurd – of soms helaas moest worden afgewezen – hoor je dat van je teamcoördinator.

5.5 Professionaliteit en vertrouwelijkheid

Als COC-vrijwilliger ben je het visitekaartje van de vereniging: voor de buitenwereld ben jij het COC. Dat is vaak leuk, maar het brengt ook een serieuze verantwoordelijkheid met zich mee.

Wees je daarvan bewust als je als vrijwilliger met mensen van buiten de vereniging te maken hebt, of als je ergens bent namens het COC. Maar denk er ook aan als je bijvoorbeeld iets op sociale media post: als je bijvoorbeeld openlijk iets plaatst wat onaardig is en strijdig is met de waarden waar we als COC voor staan, dan kan jouw uiting ook afstralen op onze vereniging. Wees je hiervan altijd bewust. Professionaliteit en het vertrouwelijk omgaan met informatie is van cruciaal belang binnen de vereniging.

LET OP!

Verricht je als vrijwilliger namens het COC een rechtshandeling terwijl je daar niet toe bevoegd bent? Dan doe je dat geheel op **eigen risico en voor eigen rekening**. Het bestuur kan de rechtshandeling die je hebt verricht achteraf bekrachtigen, maar daarop bestaat geen garantie.

6

VAN BINNENKOMST TOT VERTREK

6.1 Werving van nieuwe vrijwilligers

Heeft je team een vacature? Dan moet je een vrijwilliger werven die die vacature kan vervullen. Om de juiste persoon te vinden moeten er twee dingen duidelijk zijn.

Allereerst moet je een helder beeld hebben van de functie: gaat het om een leuke korte klus, een wat langer project of zelfs om een plek die permanent vervuld moet worden? Daarnaast moet je weten over welke competenties en vaardigheden de vrijwilliger moet beschikken.

De selectie van vrijwilligers vindt daarom plaats aan de hand van een functieprofiel, waarin al de taken en de daarvoor benodigde competenties staan beschreven. Als het functieprofiel en de vacature zijn afgestemd met de vrijwilligerscoördinator (of eventueel het verantwoordelijk bestuurslid), kan de werving beginnen.

Functieprofielen

Is er een vacature voor een vrijwilligersfunctie, maar nog geen functieprofiel? Dan moet dat – met input van het team – worden opgesteld door de teamcoördinator en/of de vrijwilligerscoördinator.

Voor tal van functies verschillen deze functieprofielen niet of nauwelijks van COC-vereniging tot COC-vereniging. Toch kunnen er verschillen zijn, net zoals er functies kunnen zijn die specifiek zijn voor onze vereniging.

Kijk of de functieprofielen op **COC's Wiki** staan. Vraag er anders naar bij de **vrijwilligerscoördinator of secretaris** van onze vereniging.

Wervingstips

- ▶ Gebruik voor de werving zélf liever niet het saaie, wat abstractie functieprofiel, maar een **enthousiasmerende wervingstekst** die ervan is afgeleid.
- ▶ Werf **op tijd** nieuwe vrijwilligers om het vertrek van vrijwilligers (aangekondigd of nog niet) op te kunnen vangen.
- ▶ Heb je een tekort aan vrijwilligers? **Méér vrijwilligers is niet altijd de oplossing.** Dat vraagt immers ook meer sturing. Soms kan een herschikking van werkzaamheden onder bestaande vrijwilligers een oplossing zijn.
- ▶ De werving kan plaatsvinden via het eigen netwerk – vrijwilligers, leden, bestuur, via een oproep op de website en/of de Facebook-pagina van de vereniging – maar kijk ook eens **buiten de eigen bubbel**. Bij sportverenigingen of – zeker na verkiezingen – bij politieke partijen zijn er vaak mensen die tijd overhebben. Of meld de vacature bij de vrijwilligerscentrale.
- ▶ Diversiteit en inclusie zijn kernwaarden voor het COC. Wij vinden het belangrijk dat de grote diversiteit binnen de lhbt-gemeenschap en de Nederlandse samenleving worden weerspiegeld in het COC. Richt je in je werving dan ook in het bijzonder op het aantrekken van transgender en intersekse personen en van mensen met een non-binaire genderidentiteit of een biculturele en/of asielachtergrond.

6.2 Intakegesprek

Als je vrijwilliger wordt, voer je eerst een intakegesprek. Daarin worden de wensen van jou als vrijwilliger en van de COC-vereniging op elkaar afgestemd. Bij dit gesprek zijn vanuit de vereniging bij voorkeur twee personen aanwezig.

In hoofdstuk 10 vind je de verwijzing naar het formulier dat hierbij gebruikt wordt.

Lijkt er na het intakegesprek een basis voor een vruchtbare en plezierige samenwerking te zijn? Dan is het tijd voor de volgende stap. Je ontvangt een vrijwilligersovereenkomst (zie §6.3) met de Code Goed Gedrag (zie §5.2) en een (digitale) informatiemap. In die map zitten dit *Handboek vrijwilligers* en in ieder geval de statuten en het huishoudelijk reglement van de vereniging. Ook vind je er informatie over de eventueel aan te vragen verklaring omtrent het gedrag.

6.3 Vrijwilligersovereenkomst

Als je vrijwilliger wordt bij het COC, teken je een vrijwilligersovereenkomst. Dat is geen arbeidsovereenkomst, maar een document waarin wij als vereniging en jij als vrijwilliger de gemaakte afspraken schriftelijk vastleggen en de intentie uitspreken deze na te komen. Daardoor is beide partijen duidelijk wat de wederzijdse rechten en plichten zijn.

Vanaf het moment dat zowel jij als het COC de vrijwilligersovereenkomst hebben getekend, ben je ook verzekerd via de collectieve verzekeringen van het COC (zie §4.3).

In hoofdstuk 10 vind je de verwijzing naar de checklist die hierbij gebruikt wordt.

Bestuursleden

De procedure voor werving en selectie van kandidaat-bestuursleden is beschreven in het huishoudelijk reglement van de vereniging. Bestuursleden moeten worden voorgedragen aan de leden en worden gekozen door de Algemene Ledenvergadering.

Als je als kandidaat-bestuurslid meedraait met het bestuur, ben je natuurlijk wel vrijwilliger en krijg je ook een vrijwilligersovereenkomst.

Verklaring omtrent gedrag

Sommige vrijwilligers moeten over een zogeheten Verklaring omtrent gedrag (VOG) beschikken. Dat is een officieel document van het ministerie van Justitie en Veiligheid waaruit blijkt dat er in het verleden niets gebeurd is waardoor het vervullen van de beoogde vrijwilligersfunctie een probleem zou kunnen zijn.

Een Verklaring omtrent gedrag is verplicht voor **bestuursleden** en voor **alle vrijwilligers die met kwetsbare groepen werken** of daarmee in contact komen. Kwetsbare groepen zijn onder meer minderjarigen, asielzoekers en vluchtelingen, verstandelijk beperkten, en ouderen.

Werk je in jouw functie met kwetsbare groepen? Het bestuur vraagt dan voor jou een VOG aan. Die VOG gaat alleen over gedrag dat direct te maken heeft met je functie en niet over andere zaken. COC Nederland beoogt dat verenigingen elke twee jaar een nieuwe VOG aanvragen voor hun actieve vrijwilligers. Omdat COC-verenigingen erkende vrijwilligersorganisaties zijn, zijn daaraan geen kosten verbonden.

6.4 Proeftijd

Ben je nieuw bij het COC? Dan moet je de vereniging nog leren kennen. Omgekeerd moet de vereniging ook jou nog leren kennen. Daarom begin je bij het COC gedurende een proefperiode als vrijwilliger. Hoelang deze periode duurt, spreek je af met je teamcoördinator en wordt vastgelegd in de vrijwilligersovereenkomst.

Als kandidaat-vrijwilliger word je niet in het diepe gegooid: je kunt rekenen op een gedegen kennismaking met de vereniging en op een goede begeleiding. Dat is een verantwoordelijkheid van je teamcoördinator, met wie je ook afspraken maakt over geschikte 'meeloopmomenten'.

Al aan het begin van de proefperiode teken je een vrijwilligersovereenkomst (zie §6.3). Daarmee verbind je je voor deze periode aan de beschreven rechten en plichten. Aan het einde van de proefperiode worden definitieve afspraken gemaakt.

6.5 Doorstroommogelijkheden

Vrijwilliger zijn is alleen maar leuk als je gemotiveerd bent én blijft. Dat is in ieders belang: in het belang van jezelf en dat van het COC.

Daarom kijk je ongeveer één keer per jaar samen met je teamcoördinator hoe het gaat. Dan kijken we samen met jou wat jou drijft en energie geeft. In het evaluatiegesprek komt aan de orde hoe je het vindt gaan: wat gaat er goed en wat kan er beter?

Het kan altijd gebeuren dat je je motivatie na een tijdje kwijtraakt of dat je op een andere manier van betekenis wilt zijn voor het COC. Daarom vinden we het belangrijk om aandacht te besteden aan doorgroeimogelijkheden binnen het COC.

Je kunt hierbij denken aan veranderen van team, omdat je interesse in een nieuw onderwerp gegroeid is. Je kunt ook kiezen voor een nieuwe functie, bijvoorbeeld teamcoördinator of bestuurslid. Natuurlijk moet een dergelijke positie wel vacant zijn en moet je er qua achtergrond en

vaardigheden hiervoor in aanmerking komen. Je kunt je ambitie altijd kenbaar maken bij de teamcoördinator of – als de vereniging die heeft – de vrijwilligerscoördinator. Die kan dan in overleg met het bestuur kijken of er een nieuwe uitdaging voor je gevonden kan worden.

In hoofdstuk 10 vind je de verwijzing naar het evaluatieformulier dat hierbij gebruikt wordt.

6.6 Opzegtermijn

Aan alles wat begint, komt vroeg of laat ook een einde. Als je wilt stoppen als vrijwilliger voor het COC, is het van belang dat de vereniging gewoon kan blijven functioneren en dat anderen kunnen voortbouwen op jouw inzet.

We verwachten van jou dat je tijdig aangeeft dat je wilt stoppen. In je vrijwilligersovereenkomst spreken we daarom ook een opzegtermijn met je af. Zodra je aan je teamcoördinator hebt laten weten dat je wilt stoppen, kunnen we samen met jou nadenken over een goede opvolging en zorgen voor een overdracht.

In het ideale geval draag je als vrijwilliger je taken – en alle bijbehorende materialen – over aan je opvolger. Als dat om wat voor reden dan ook niet mogelijk is, vindt de overdracht plaats aan de teamcoördinator.

Ook het team kan redenen hebben de overeenkomst met jou als vrijwilliger te beëindigen. Een dergelijk besluit wordt in het exitgesprek duidelijk gemotiveerd en vastgelegd. Heb je hierover vragen of een klacht, dan kan je in eerste instantie terecht bij je teamleider. Lukt dat niet dan de vrijwilligerscoördinator of het bestuur.

6.7 Het exitgesprek

Als je stopt als vrijwilliger bij het COC, wordt de vrijwilligersovereenkomst die je aan het begin sloot, beëindigd. Dat gebeurt tijdens een exitgesprek dat je hebt met je teamcoördinator. Dit gesprek wordt gevoerd aan de hand van een speciaal formulier, dat tijdens het gesprek wordt ingevuld.

De exitformulieren van de vrijwilligers die stoppen, worden verzameld door de vrijwilligerscoördinator of anders de secretaris. Elk jaar wordt er aan de hand van deze formulieren gekeken of het vrijwilligersbeleid en de procedures binnen de vereniging nog wel op orde zijn of dat er punten voor verbetering zijn. Op deze manier proberen we ons als COC-vereniging scherp te houden.

Getuigschrift

Stop je als vrijwilliger? Dan kun je je teamcoördinator vragen om een getuigschrift. Daarin staan dan de werkzaamheden opgesomd die je naar ieders tevredenheid goed hebt verricht. Deze verklaring kan mooi van pas komen in je verdere loopbaan (of die nu betaald of onbetaald is).

ACTUALITEIT VAN HET VRIJWILLIGERSBELEID

7.1 Evaluatie van het beleid

Als je stopt als vrijwilliger, wordt er een exit-gesprek met je gevoerd op basis van een exit-formulier (zie §6.7). De vrijwilligerscoördinator of anders de secretaris rapporteert één keer per jaar aan het bestuur over alle bevindingen op basis van de verzamelde formulieren.

Op basis van deze bevindingen kan de vrijwilligerscoördinator of de secretaris voorstellen om het vrijwilligersbeleid van de vereniging of de werkwijze of procedures binnen de vereniging aan te passen. Deze voorstellen worden behandeld door het bestuur.

De bevindingen kunnen ook leiden tot een voorstel om het federatiebrede vrijwilligersbeleid aan te passen. Een dergelijk voorstel wordt behandeld door het secretarissenoverleg van de federatie.

7.2 Wie is verantwoordelijk voor het vrijwilligersbeleid?

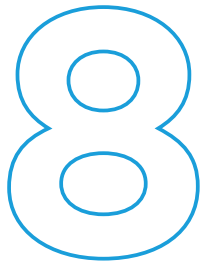
We hebben als vereniging een vrijwilligersbeleid om algemene richtlijnen, afspraken en regels vast te stellen en te hanteren. Dat biedt namelijk houvast in concrete gevallen en zorgt uiteindelijk voor een gezonde en prettige organisatie. Voor de uitvoering van dit vrijwilligersbeleid zijn we binnen de vereniging met z'n allen verantwoordelijk: van teamvrijwilliger tot bestuurslid.

Aanvullingen of specificaties voor onze vereniging van dit *Handboek vrijwilligers* vind je in de oplegger voorin. Het opstellen van dergelijke aanvullingen of specificaties van het landelijke COC-vrijwilligersbeleid valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van onze vereniging.

Het landelijke deel van het COC-vrijwilligersbeleid wordt minimaal één keer per twee jaar binnen de federatie besproken door de secretarissen van alle COC-verenigingen en waar nodig aangepast.

Suggesties, op- en aanmerkingen?

We hebben geprobeerd om het vrijwilligersbeleid van het COC in dit document helder en duidelijk uiteen te zetten. Maar misschien heb je vragen of heb je suggesties, op- of aanmerkingen over het vrijwilligersbeleid. Neem in dat geval gerust contact op met de secretaris van ons bestuur.

OPZOEKEN EN VERDER LEZEN

COC, een federatie van verenigingen

Het COC, dat zijn de twintig regionale COC-verenigingen en de landelijke federatie COC Nederland. Als COC-lid ben je altijd lid van een regionale COC-vereniging. Meer informatie over het COC op wiki.coc.nl/display/VRIJ.

COC's Wiki

COC's Wiki (wiki.coc.nl) is het documentbeheersysteem van de hele federatie (zie §4.5).

COC's Workplace

Op het sociale medium COC's Workplace (cocnl.workplace.com) kun je kennis delen en communiceren met vrijwilligers van onze eigen vereniging en die van COC's elders in Nederland (zie §4.5).

Aanbod trainingen en workshops

Een overzicht van trainingen en workshops die je kunt volgen, vind je op **COC's Wiki**.

Belangrijke documenten

☐ Samen sterk - Strategisch Kader 2019-2022

Wat het COC - de federatie én de regionale verenigingen - de komende jaren samen willen bereiken staat in het beleidsstuk Samen Sterk. Het beschrijft hoe we blijven zoeken naar manieren om meer te kunnen bereiken voor meer LHBTI-personen, hoe we gestructureerd werken aan verbetering, vooruitgang, aan oplossingen en mogelijkheden. Zie coc.nl/over-ons/publicaties.

☐ Statuten en huishoudelijk reglement

Alle COC-verenigingen hebben statuten en een huishoudelijk reglement, met de formele regels en afspraken op basis waarvan de vereniging functioneert. Kijk op de website van onze vereniging voor de statuten en het huishoudelijk reglement. De statuten van de federatie COC Nederland vind je op coc.nl

☐ Code Goed Gedrag

De *Code Goed Gedrag* (coc.nl/goedgedrag) bevat de algemene omgangsregels om de sfeer veilig en prettig te houden (zie §5.2). Deze code geldt bij alle COC-verenigingen in Nederland. Van dit document is ook een Engelse vertaling (Code of Good Conduct) en een Franse vertaling (Code de Bonne Conduite) beschikbaar.

CONTACTINFORMATIE

COC Amsterdam en omstreken

info@cocamsterdam.nl
www.cocamsterdam.nl

COC Deventer en omstreken

info@cocdeventer.nl
www.cocdeventer.nl

COC Eindhoven en regio

info@coceindhoven.nl
www.coceindhoven.nl

COC Friesland

info@cocfriesland.nl
www.cocfriesland.nl

COC Groningen & Drenthe

info@cocgd.nl
www.cocgd.nl

COC Haaglanden

info@cochaaglanden.nl
www.cochaaglanden.nl

COC Kennemerland

info@coc-kennemerland.nl
www.coc-kennemerland.nl

COC Leiden

info@cocleiden.nl
www.cocleiden.nl

COC Limburg

info@coclimburg.nl
www.coclimburg.nl

COC Midden-Gelderland

info@cocmidden gelderland.nl
www.cocmidden gelderland.nl

COC Midden-Nederland

info@cocmiddennederland.nl
www.cocmiddennederland.nl

COC regio Nijmegen

info@cocregionijmegen.nl
www.cocregionijmegen.nl

COC Noord-Holland Noord

info@cocnoordhollandnoord.nl
www.cocnoordhollandnoord.nl

COC Noordoost Brabant

info@cocnoordoostbrabant.nl
www.cocnoordoostbrabant.nl

COC Rotterdam

secretariaat@cocrotterdam.nl
www.cocrotterdam.nl

COC Tilburg-Breda en regio

info@coctilburg.nl
www.coctilburg.nl

COC Twente-Achterhoek

info@coctwenteachterhoek.nl
Twente/Achterhoek

COC West-Brabant

info@cocwestbrabant.nl
www.cocwestbrabant.nl

COC Zeeland

info@coczeeland.nl
www.coczeeland.nl

COC Zwolle

info@coczeeland.nl
www.coczeeland.nl

COC Nederland

info@coc.nl
www.coc.nl

10

BIJLAGEN

De volgende aanverwante documenten kun je terugvinden via COC's Wiki in de Space Vrijwilligersmanagement:

1. Functieprofielen diverse vrijwilligersfuncties
2. Procedure & Formulier aanmelden & selecteren
3. Vrijwilligersovereenkomst
4. Code Goed Gedrag
5. Procedure & Formulier voortgangsgesprek
6. Procedure & Formulier exitgesprek
7. Inwerkdossier bestuursleden